

CUPRINS

Capitolul 1. Noțiunea, felurile, fundamentul și condițiile generale ale răspunderii civile delictuale	5
1. Noțiunea răspunderii civile delictuale	5
2. Felurile răspunderii civile delictuale	7
3. Fundamentul răspunderii civile	9
3.1. Culpă și risc: două abordări diametral opuse	9
3.1.1. Culpă în concepția clasică a răspunderii civile	10
3.1.2. Teoria riscului	13
3.2. Reînnoirea dezbaterii privind fundamentul răspunderii civile	16
3.2.1. Răspunderea privită din punctul de vedere al victimei: teoria garanției	16
3.2.2. Răspunderea privită din punctul de vedere al actului prejudiciabil și al autorului acestuia	18
3.2.2.1. Doctrina actualizată a riscului	19
3.2.2.2. Răspunderea fundamentată pe ideea de autoritate	21
3.3. Fundamentul răspunderii civile în dreptul român, anterior noului Cod civil	21
4. Condițiile generale ale răspunderii civile delictuale	28
4.1. Prejudiciul	28
4.1.1. Natura interesului lezat	30
4.1.1.1. Prejudiciile patrimoniale	35
4.1.1.2. Prejudiciile extra-patrimoniale (morale)	37
4.1.1.2.1. Încălcarea drepturilor personalității	39
4.1.1.2.2. Consecințele non-economice ale atingerilor aduse integrității corporale	40
4.1.1.2.3. Tulburările de vecinătate și atingerile aduse mediului	58
4.1.1.2.4. Repararea daunelor extra-patrimoniale	58

4.1.2. Caracterele prejudiciului reparabil	66
4.1.2.1. Legitimitatea, liceitatea și moralitatea interesului lezat sau a dreptului subiectiv lezat	66
4.1.2.2. Prejudiciul trebuie să fie cert	68
4.1.2.3. Prejudiciul trebuie să fie nereparat	74
4.2. Fapta ilicită	77
4.2.1. Ilceitatea, element autonom sau componentă a culpei?	78
4.2.2. Ilcitul – între încălcare (a legii, a normelor de conviețuire socială, a unui drept sau interes subiectiv) și exercitare necorespunzătoare (a unui drept)	80
4.2.2.1. Încălcarea unor norme juridice obligatorii	80
4.2.2.2. Încălcarea unor norme de conviețuire socială	81
4.2.2.3. Încălcarea unor drepturi subiective	82
4.2.2.4. Abuzul de drept	83
4.2.3. Acțiunea sau inacțiunea, modalități de săvârșire a faptei ilicite	84
4.3. Vinovăția	85
4.3.1. Noțiune și necesitate	86
4.3.2. Criteriul stabilirii vinovăției	87
4.3.2.1. Locul capacității delictuale în stabilirea vinovăției	89
4.4. Legătura de cauzalitate între fapta prejudiciabilă și prejudiciu	94
4.4.1. Teoriile cauzalității	95
4.4.2. Tendințele favorabile înlocuirii noțiunii de cauzalitate cu o altă noțiune	96
4.4.3. Sisteme propuse în dreptul românesc	98

Capitolul 2. Fundamentul răspunderii pentru prejudiciile

cauzate de minori conform vechiului Cod civil	100
5. Precizări	100
6. Istoric	102
7. Culpă prezumată, fundament al răspunderii civile delictuale a părinților	110
8. Prezumția instituită de art. 1000 alin. (2) vechiul Cod civil – prezumție relativă sau absolută?	119

Capitolul 3. Criterii obiective de răspundere pentru fapta minorilor și a persoanelor puse sub interdicție	126
9. Întemeierea pe un criteriu obiectiv a răspunderii părinților pentru prejudiciile cauzate de copiii lor minori	126
9.1. Răspunderea privită din punctul de vedere al victimei: teoria garanției	126
9.1.1. Opinia noastră în privința întemeierii pe ideea de garanție a răspunderii părinților pentru prejudiciile cauzate de copiii lor minori	133
9.2. Răspunderea privită din punctul de vedere al actului prejudiciabil și al autorului acestuia	135
9.2.1. Doctrina riscului	135
9.2.2. Doctrina actualizată a riscului	138
9.2.3. Răspunderea fundamentată pe ideea de autoritate...	140
10. Evoluția jurisprudenței franceze în materie	141
10.1. Practica judiciară franceză și culpa prezumată	141
10.2. Practica judiciară franceză eliberată de condiția culpei	150

Capitolul 4. Prevederile noului Cod civil în privința răspunderii pentru prejudiciile cauzate de persoanele pe care le avem sub supraveghere	155
11. Aprecieri generale	155
12. Instituirea unui principiu de răspundere delictuală și contractuală pentru persoanele pe care le avem sub supraveghere	157
12.1. Persoanele pentru care se răspunde	158
12.2. Persoanele răspunzătoare	161
12.2.1. Persoanele care nu vor răspunde în temeiul art. 1372 alin. (1) din noul Cod civil	162
12.2.2. Persoanele care dețin obligația de supraveghere în temeiul legii sau al hotărârii judecătorești	163
12.2.2.1. Persoanele care dețin obligația de supraveghere în temeiul legii	164
12.2.2.2. Persoanele care dețin obligația de supraveghere în temeiul unei hotărâri judecătorești	174

12.2.3. Persoanele care dețin obligația de supraveghere în temeiul unui contract	196
13. Răspunderea delictuală a comitentului pentru prejudiciul cauzat terților prin faptele ilicite delictuale ale prepusului minor...	206
13.1. Reglementare și condiții generale	207
13.2. Condiții speciale	208
13.3. Fundamentul răspunderii comitentului pentru prepușii săi minori	214
14. Corelații între răspunderea civilă delictuală a diferitelor persoane pentru fapta altuia	215
Capitolul 5. Temeiul răspunderii pentru fapta altuia conform art. 1372 din noul Cod civil	219
15. Prezumție de culpă <i>juris tantum</i> ?	219
16. Răspundere obiectivă, întemeiată pe ideea de risc	222
17. De ce risc, și nu garanție?	225
18. Răspundere principală, indirectă	227
19. Înlăturarea răspunderii pentru prejudiciile cauzate de minori și de persoanele puse sub interdicție judecătorească	230
20. Condițiile angajării răspunderii pentru incapabili (minori și persoane puse sub interdicție) în temeiul art. 1372 alin. (1) din noul Cod civil.....	235
Bibliografie	245